

Śp. prof. dr hab. n. med. Andrzej Nowak

zmarł 17 listopada 2019 r. w wieku 84 lat

Członek Honorowy Kaliskiego Towarzystwa Lekarskiego
emerytowany Kierownik Katedry i Kliniki Gastroenterologii i Hepatologii
Wydziału Nauk Medycznych w Katowicach
profesor zwyczajny Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach
Rodzinie zmarłego Kolegi składamy wyrazy serdecznego współczucia
Zarząd Kaliskiego Towarzystwa Lekarskiego

Nota biograficzna sporządzona przez nieżyjącego Prezesa KTL dra med. Zbigniewa Kledeckiego

Prof. Andrzej Nowak, internista, gastrolog. Ur. 14 IX 1935 w Krakowie. Ojciec Stanisław znany ginekolog kaliski (1902-1986), matka Zofia z d. Zamora (1911-1999). Dzieciństwo spędził w Kaliszu, tu zdał maturę w Liceum Ogólnokształcącym im. Adama Asnyka w 1952. Studia lekarskie rozpoczął w 1952 na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej we Wrocławiu, od 1954 pracował jako asystent-wolontariusz w Katedrze Anatomii Prawidłowej. W 1956 przeniósł się do Śląskiej AM, tu dyplom lekarski w 1958.

Podjął pracę w III (a następnie II) Klinice Chorób Wewnętrznych Śląskiej AM początkowo jako wolontariusz, a od 1960 jako asystent, przechodząc kolejne szczeble aż do adiunkta (1963). W tym czasie uzyskał specjalizację II° z zakresu chorób wewnętrznych, a w 1962 obronił pracę doktorską Badania nad rolą antyfibrylizy w patogenezie miażdżycy. Od 1974 pracował w nowo otwartej Klinice Gastroenterologii Śląskiej AM u prof. Kornela Gibińskiego, początkowo jako adiunkt, a po uzyskaniu w 1976 stopnia dr. hab. na stanowisku docenta (rozprawa habilitacyjna: Udział fibrylizy w patogenezie śródnaczyniowego odkładania fibryny). W 1984 otrzymał tytuł profesora, a w 1985 – po przejściu na emeryturę prof. K. Gibińskiego – został kierownikiem Kliniki.

Staż zagraniczny m. in. w klinikach gastroenterologii Uniwersytetu w Erlangen i Uniwersytetu Eppendorf w Hamburgu, w latach 1972-73 w Bostonie w Tuft's University School of Medicine.

Opublikował ponad 320 prac naukowych, w tym 14 monografii i rozdziałów w podręcznikach, 159 publikacji w recenzowanych czasopismach (w tym 60 zagranicznych). Na szczególną uwagę zasługuje opracowanie, wspólnie z prof. Kornelem Gibińskim, pierwszego polskiego podręcznika endoskopii gastroenterologicznej.

Zainteresowania naukowe prof. Andrzeja Nowaka to patogeneza i leczenie ostrego zapalenia trzustki, choroba wrzodowa, zaburzenia hemostazy w gastroenterologii, endoskopia gastroenterologiczna. Jako pierwszy wprowadził w Polsce sfinkterotomię

endoskopową. Wykazał, że w patogenezie ostrego zapalenia trzustki istotną rolę ma budowa anatomiczna dróg trzustkowych. Udowodnił skuteczność przyczynowego leczenia ostrego zapalenia trzustki sfinkterotomią endoskopową.

W 1974 powierzono prof. A. Nowakowi zorganizowanie i prowadzenie Grupy Endoskopii (w Sekcji Gastroenterologii TIP). Od tej pory co roku w Katowicach odbywają się Ogólnopolskie Dni Endoskopowe, a w latach 1991 i 1994 zorganizowano pierwsze w Europie Centralnej i Wschodniej międzynarodowe zjazdy endoskopowe z transmisjami zabiegów endoskopowych "na żywo".

W 1977 prof. Nowak został członkiem założycielem Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, a na pierwszym Kongresie został wybrany sekretarzem Zarządu Głównego Towarzystwa i pełnił tę funkcję do 1985. Od 1994 jest wiceprezesem Europejskiego Towarzystwa Endoskopii Trawiennej (ESGE) i od 2000 r. kieruje pracą Komisji Edukacji ESGE. Od 1998 jest członkiem Komisji Edukacji Światowego Towarzystwa Endoskopii Trawiennej (OMED). W latach 1990-98 był członkiem Komisji Informacji, a do 1998 członkiem Komisji Nominacji Światowej Organizacji Gastroenterologii (OMGE). Jest członkiem kolegiów redakcyjnych wielu międzynarodowych i krajowych czasopism, w tym "Gastrointestinal Endoscopy", "Endoscopy", "Hepato-Gastroenterology", "Illustrated Case Reports in Gastroenterology", "Gastroenterology International", "Acta Endoscopica Polona" oraz "Gastroenterologii Polskiej". Od 1996 jest konsultantem krajowym w dziedzinie gastroenterologii.

Odznaczenia: Za Wzorową Pracę w Służbie Zdrowia – 1975, Srebrny Krzyż Zasługi – 1976, Złoty Krzyż Zasługi – 1982, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski – 1987, Medal Komisji Edukacji Narodowej – 1990, Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski – 1998. 17 IX 1994 Kaliskie Towarzystwo Lekarskie nadało prof. Andrzejowi Nowakowi tytuł członka honorowego, a uroczyste wręczenie dyplomu odbyło się w Kaliszu 7 X 1995 w trakcie Konferencji Okrągłego Stołu pt. Postępy w leczeniu choroby wrzodowej. Jest też członkiem honorowym Słowackiego Towarzystwa Gastroenterologii.

Hobby: narciarstwo i tenis. Żonaty, żona Anna – architekt, córka Barbara (ur. 1972) – lekarz stomatolog i syn Wojciech (ur. 1974) – mgr prawa.

dr med. Zbigniew Kledecki